

Dziennik Łódzki

№ 95.

Poniedziałek, dn. 21 grudnia 1931 r.

Rok I.

Redakcja: ul. Cegielniana № 19, telefon 134-86.
Redaktor przyjmuje od godz. 7-9 wiecz.

Cena 15 gr.

Administracja: ul. Cegielniana 19, tel. 134-86.
Reklamacje przyjmuje się tamże.

NA MARGINESIE PROCESU NIEMIECKIEGO GIMNAZJUM W ŁODZI.

Cztery pytania pod adresem Kuratorjum Szkolnego. Młodzież, wychowywana na gadzinowych podręcznikach wypisuje plugastwa na ścianach i deptce godła polskie.

We wczorajszym „Dzienniku” podaliśmy obszernie sprawozdanie z procesu grona nauczycielskiego gimnazjum niem. w Łodzi przeciwko przewodcom niemieckiego zw. kulturalno-gospodarczego.

Nawiasem mówiąc, poza „Dziennikiem Łódzkim” cała prasa polska w Łodzi zbagatelizowała ten wielki i o pierwszorzędnym znaczeniu proces polityczny, umieszczając bądź krótkie, mętne i nie mówiące notatki sprawozdawcze agencji reporterskich, które przekrzyły istotny sens obrad, lub też przemilczając wogóle ten wysoce charakterystyczny i pouczający epizod życia politycznego Łodzi.

We wczorajszym numerze naszego pisma daliśmy wyraz przekonaniu, że sprawa będzie miała znaczny rezonans w całej Polsce.

Tak się też stało, bo prasa warszawska w wydaniach niedzielnych poświęca wiele miejsca rzeczonemu procesowi, opatrując go uwagami, zaś w „Il. Kurjerze Codziennym” znajdujemy b. obszernie sprawozdanie p. t.

„Germański duch odwetu w szkołach niemieckich w Łodzi”.

W chwili obecnej nie poruszamy meritum procesu, toczącego się na wielkiej sali sądu okręgowego w Łodzi, gdzie dziś w południe sąd ogłosi swój kompetentny wyrok.

Podkreślić jeno pragniemy, że niezależnie od wyniku sprawy, sam przewód sądowy nasuwa poważne refleksje, i daje obfity materiał, którego pewne fragmenty domagają się najpilniej natychmiastowego wyciągnięcia konsekwencji.

Oto w zeznaniach swych dr. Stolarzewicz opowiedział o podręczniku geografji, w którym znajduje się ustęp, że „Polska jest państwem sezonowym, powstałem z niesprawiedliwości dziejowej i wyrosłem jedynie na krzywdzie mniejszości: — A Polska ta musi zginąć!”

Słowa te odbiły się mocnym echem od ścian łódzkiej sali sądowej po całej Polsce.

Nasuwa się szereg pytań niepokojących w najwyższej mierze opinię publiczną:

1) Czy łódzkie kuratorjum szkolne ma wogóle wgląd i wpływ na nauczanie w gimnazjum przy Al. Kościuszki?

2) Czy wszystkie podręczniki przeznaczone do użytku szkolnego podlegają aprobacie kuratorjum?

3) Czy podręcznik geografji, o którym mowa, był również zatwierdzony przez kuratorjum?

4) Czy kuratorjum było powiadomione o zalepieniu przez dyr. Gutkego kart, plwających w bezecny sposób na Polskę, a jeżeli tak, to czy uważało ten „zabieg” za wystarczający i czy po tym „zabiegu” mogło zaaprobować pozostałą część podręcznika polakożerzego autora (nazwisko?) do nauczania w szkole publicznej?

Nie wątpimy, że odpowiedzi na powyższe pytania muszą nastąpić ze strony kuratorjum szkolnego w najbliższym czasie.

Domaga się ich bowiem zaniepokojona opinia polska.

Proces onegdajszy ma znaczenie dydaktyczne pierwszorzędnej wagi.

Przewód sądowy odsonił bowiem rąbek tajemnicy nauczania w pewnych niemieckich uczelniach średnich, posiadających w Polsce prawo publiczności i nasunął poważne refleksje na temat roli i zadań państwowych władz szkolnych.

Niewątpliwie, że władze te wyciągną stąd dalekoidące i zależne od nich w zupełności konsekwencje.

Każdy zaś laik, każdy przeciętny obywatel, po przeczytaniu sprawozdań z tego procesu „szkolnego”, musi dojść do wniosku, że tylko gimnazjum, w którym używano tego rodzaju podręczników, wychowuje przyszłych obywateli polskich (!), bazarzących na ścianach pewnych ubikacyj ohydy: „Sprechen deutsch und kaken polnisch”, (autentyczne), deptających godło państwowe polskie w obozach P. W. i znaczących ślad swego pobytu na ziemi polskiej czarnymi orłami Prus i emblematami Hitlera!

Tu wszelkie dalsze komentarze są zbyteczne.

KRWAWA STRZELANINA W ŁODZI.

Poszukiwany złoczyńca ciężko rani policjantów i znika bez śladu w tłumie ludzi, spieszących do kościoła.

Groźny bandyta zbiegł. — Pościg trwa dotąd.

Od dłuższego czasu już władze śledcze w Łodzi energicznie poszukują 24-letniego Stanisława Jańczyka, bez stałego miejsca zamieszkania, który w ciągu krótkiego czasu dokonał ostatnio 5 kradzieży w kościołach zarówno na terenie Łodzi, jak i w powiecie.

Dokonał on świętokradztwa w Rudzie Pabjanickiej, Aleksandrowie, Tuszynie, Chojnach i w samym mieście w kościele św. Józefa.

Mimo, iż policja zna dobrze nazwisko i wygląd tego zuchwałego przestępcy, jest on dotychczas nieuchwytny; za każdym razem udaje mu się jakoś wymknąć z nastawionych sidła policyjnych.

W dniu wczorajszym około godziny 9-ej rano szło ulicą Tuszyńską dwóch wywiadowców I-ej brygady policji śledczej 32-letni Władysław Morawski, zamieszkały przy ulicy Zie-

nej na Bałutach i 34-letni Franciszek Kubik, zamieszkały przy ul. Okrzei 21.

O tej porze ulica Tuszyńska była przepelniona ludźmi, spieszącymi do kościoła. Wywiadowcy zwrócili jednak uwagę na jakiegoś podejzranego osobnika, przemycającego się w tłumie. — Poczuli go obserwować i w pewnym momencie doszli do wniosku, iż śledzonym przez nich osobnikiem jest tak intensywnie poszukiwany Jańczyk.

Po stwierdzeniu tego wywiadowcy zbliżyli się do Jańczyka, chcąc go zatrzymać. Ten jednak zorjentował się, że grozi mu niebezpieczeństwo. — Z błyskawiczną szybkością dobył rewolwer i strzelił do wywiadowcy Morawskiego.

Strzał był celny. Kula przebiła Morawskiemu klatkę piersiową na wylot, który padł nieprzytomny na bruk.

Wszystko to stało się w ciągu kilku zaledwie sekund w oczach prze-

walających się tłumów. Na ulicy powstała panika. Ludzie uciekali w nielataznie w różnych kierunkach. Bandyta skorzystał z tego począł uciekać. Nie stracił jednak zimnej krwi drugi wywiadowca Kubik, który natychmiast puścił się w pościg za Jańczykiem, który począł się gęsto ostrzeliwać z dwóch rewolwerów. Wywiadowca dobył również rewolweru strzelając do uciekającego bandyty. Powstała regularna kanonada na zapelnionej niedzielną publicznością ulicy.

W pewnym momencie, gdy wywiadowca już doganiał uciekającego, przy zbiegu ulic Tuszyńskiej i Lokatorskiej, jedna z kul, oddanych przez bandytę, trafiła wywiadowcę, który został jednak tylko powierzchownie postrzelony. Skutkiem odniesionej rany wywiadowca Kubik zmuszony był zaniechać pogoni, z czego skorzystał bandyta i zbiegł.

Zawezwane natychmiast do wywiadowców pogotowie po nałożeniu opatrunków odwoziło wywiadowcę Morawskiego w stanie ciężkim do szpitala św. Józefa, Kubika zaś lżej ranego — do domu.

Jak się dowiadujemy cały aparat śledczy postawiony jest na nogi, celem schwytania groźnego bandyty. — Dotychczas jednak poszukiwania pozytywnego wyniku nie dały. (p)

Minister przemysłu i handlu w Gdyni.

GDYNIA, 20. XII. (PAT). Bawił tu wczoraj minister przemysłu i handlu gen. Zarzycki w towarzystwie dyr. departamentu morskiego dr. Hilhena i osobistego sekretarza Barańskiego. P. minister przybył do Gdyni służbowo i odbył konferencje w tutejszych towarzystwach żeglugowych oraz w Urzędzie Morskim.

Mimo niedzieli obrady trwają.

Przemówienia obrońców Liebermana i Barlickiego mecenasów Honigwilla i Nagórskiego.

Wczorajsze posiedzenie sądu otwarto o godz. 10 min. 30. Pierwszym z kolei przemawia obrońca p. Liebermana, adw. Honigwill, który na początku przemówienia polemizuje z wywodami prokuratora Grabowskiego, straszącego ludzi, że w razie dojścia do władzy Centrolewn żony i córki byłyby praczkami i kelnerkami.

Spisek i trick.

Następnie obrońca odpiera zarzut przygotowania spisku, podkreślając, że przecież obecny rząd głosi, iż jest najsilniejszym rządem w Polsce, zamach tedy na ten najsilniejszy rząd byłby nonsensem.

Trick panów prokuratorów (tu przewodniczący przywołuje mowę do porządku) polega na wytworzeniu sugestji, że spisek był i przygotowywano zamach zbrojny. Prokurator słusznie zaznaczył, że na tym procesie zatarła się bariera między ławą oskarżonych, a ławą obrońców. Istotnie, stwierdza mówca, mamy wspólne ideały, ale w obronie swej jesteśmy tylko obiektywni. Zapytujemy, czemu zastosowano wobec oskarżonych areszt prewencyjny z polecenia ministra spraw wewnętrznych? Wszak to jest votum nieufności dla prokuratora. Brześć był postanowiony zgóry, zawczasu przygotowano listę najniebezpieczniejszych przywódców, Lieberman zaś przewidywał, że spotka go kara za to, że bronił praworządności.

Technika zamachów.

W dalszym ciągu swego przemówienia adw. Honigwill omawia obszernie rolę PPS. w zespole Centrolewu i twierdzi, że PPS. w żadnym wypadku nie dążył do obalenia rządu siłą.

Następną część swego przemówienia poświęcił obrońca ostrej i wyczerpującej krytyce ustępów oskarżenia prok. Rauzegego, traktującego o „technice zamachów”.

Omawiając broszurę o technice zamachów adw. H. twierdzi, że jest ona zaczerpnięta z materiałów komunistycznych i ironizując nazywa Lenina inspiratorem oskarżyciela. Uznając te wielkie przywileje, które towarzyszą urzędowi prokuratorowskiemu—ciągnie adw. H., nie mogą nie wyrazić ubolewania, że pan prokurator nie umiał zdobyć się na szacunek, należny 40-letniej pracy Liebermana dla dobra Polski.

Droga, dróżka, trzeci most.

W dalszym ciągu polemizując z prokuratorem, podkreśla obrońca, że prokurator nie znający ludzi, zasiadających na ławie oskarżenia, np. uważa Liebermana za drobną kamyczek na wielkim jasnym gościńcu marszałka Piłsudskiego. Nie wiemy jednak—mówi adw. H.—dokąd prowadzi ten gościńiec, czy nie na trzeci most?

Obróńca uważa zrezygnowanie marszałka Piłsudskiego ze stanowiska prezydenta Rzplitej za cofnięcie się z drogi na małą dróżkę. Prokurator twierdzi, że nie najlepszą sędzą na ławie oskarżonych, proszę więc aby mi pokazali lepszych.

Mowę swą kończy obrońca, rezy-

gnując z formułki o uniewinnienie, gdyż uważa, że czterdzieści lat pracy Liebermana mówią za siebie.

Przemówienie mec. Nagórskiego.

O godz. 2 po poł., po przerwie, rozpoczyna obronę rzecznik p. Barlickiego, stwierdzając na wstępie, że rola obrony w tym procesie jest nadwyraz ciężka, nie dlatego, aby nie można było obalić aktu oskarżenia, lecz w poczuciu odpowiedzialności historycznego procesu,

w którym nie wiadomo, kto jest oskarżony: ludzie, czy stronnictwa?

Omawiając znaczenie stronnictw politycznych w społeczeństwach, obrońca stwierdza, że partie są nieodzowne dla funkcjonowania organizmów społecznych, a posłowie winni są bronić praworządności i konstytucji.

Kongres krakowski.

Charakteryzując kongres krakowski, mec. Nagórski stwierdza, że wybrano

„Złe” i „dobre” Niemcy czyhają na Pomorze i nie chcą płacić odszkodowań.

PARYŻ 20. 12 (PAT). Omawiając nastroje panujące w Niemczech dziennik „La Republique” pisze m. i.: „najzupełniej niepotrzebne jest ustalenie sztucznego rozgraniczenia między zlem i dobremi Niemcami wszyscy bowiem Niemcy, zarówno członkowie lewicy jak i prawicy są jednomyślni w swych żądaniach o zwrot Pomorza polskiego i odmowy płacenia odszkodowań. Dowodzą oni, że zapłacili już 240 miliardów odszkodowań, wówczas gdy wg. obliczeń ze strony francuskiej suma wypłat niemieckich sprowadza się do 60 miliardów.

Niemcy oświadczają że nie mogą już więcej zdobyć się na jakikolwiek wysiłek w tym kierunku. Mówiąc otwarcie, nawet gdyby Niemcy mogły to uczynić, to nieuczyniłyby tego. Żądają one kompletnej równowagi w u-

prawieniach z innymi narodami. Czy nie słusznie uważają, że Polska im zagraża. Z jednej strony podniecenie do ostatnich granic poczucia narodowego, z drugiej zaś obawa przed Polską pehają Niemcy do żądania równouprawnienia raczej w zbrojeniach nowych niż w rozbrojeniu. Kampanja na rzecz różbr. służy jedynie do podsyceania w kołach anglosaskich wrogiej Francji propagandy”. Artykuł podpisał Edward Pfeifer, jeden z wybitnych członków str. radykalnego. Należy uważać ten artykuł za znamienity zwrot w opinii środowisk radykalnych Francji, tembardziej, że artykuł ten ukazał się na łamach pisma, które zawsze było gorącym symfatykiem Niemiec i gorącym rzecznikiem zbliżenia między Niemcami i Francją.

Rozruchy w Damaszku i Iraku.

PARYŻ, 20.12. (PAT) — „Le Temps” donosi z Kairu o poważnych rozruchach w Damaszku. Nacjonalisci, usiłując niedopuszczyć do przeprowadzenia wyborów, otoczyli lokale władz miejskich, zasypując strzałami policję, która też musiała użyć broni. 2 osoby zostały zabite, kilka

odniosło ciężkie rany. Po pewnym czasie policji udało się opanować sytuację.

KAIR, 20.12. (PAT) — Na granicy Iraku wybuchły rozruchy wśród Kurdów, Na czele Kurdów stoi szeik Hamed. Toczą się ostre walki.

Demonstracje komunistyczne w Berlinie.

BERLIN, 20.12. (PAT.) Podczas targu przedsiwziętęgo na jednym z placów berlińskich komuniści urządzili demonstracje. Policja interwenjowała, dając kilka strzałów rewolwerowych, dokonano

przytem szeregu aresztowań. Poza tem grupa bezrobotnych splądrowała sklep z żywnością, zabierając towaru na kilkaset marek. Sprawcy rabunku zbiegli przed nadejściem pogotowia policyjnego.

Represje angielskie w Indjach.

KALKUTA, 20.12 (PAT.) Został tu aresztowany syn Pandita Malavivy, delegata na konferencję „Okrągłego Stołu”.

Budżet Białego Domu.

WASZYNGTON, 20.12 (PAT) — Przyszłoroczny budżet zawiera w rubryce „Biały Dom” pozycję 429,380 dolarów. Suma ta obejmuje pensję prezydenta w kwocie 75,000 dol., oraz 25,000 dol. na jego podróże. Wiceprezydent otrzymuje 15,000 dolarów.

Hockey na lodzie w Katowicach.

KATOWICE, 20 XII. (PAT). Wczoraj i dzisiaj na sztucznym torze łyżwiarstwie w Katowicach odbyły się spotkania w hockeja na lodzie między reprezentacją Warszawy a drużyną niemiecką z Opawy: Proppauererilauch verein. Obydwa mecze wygrała drużyna warszawska. Wynik I dnia: 3:1 (0:1, 2:0, 1:0), drugiego — 2:1 (0:0, 1:0, 1:1).

Kraków dla spokoju i pięknych tradycji jakie są atrybutami tego miasta. Przepuszczano, że właśnie tam nie dojdzie do starć. Nieprzeliczone tłumy, zgromadzone na rynku, ślubowały bronić prawa i konstytucji, co chyba niema charakteru konspira j. Rezolucja krakowska postanowiła wszcząć walkę z dyktaturą, która Polską rządzi. Argument pr kuratury, że Piłsudski wyszedł z rewolucji, a więc nie może być dyktatorem, jest nieprzekonywujący, co widzimy choćby z rewolucji, a więc nie może być dyktatorem, jest nieprzekonywujący, co widzimy choćby na przykładzie Napoleona.

Przechodząc bezpośrednio do obrony osk. Barlickiego, adw. N. wnioskuje, że zarzuty są bezpodstawne i charakteryzując świadków oskarżenia, powiada, że jed i — to dygnitarze, którzy o niczem nie wiedzą i nic nie rozumieją, drudzy — to delatorty, którzy wszystko wiedzą, ale nic nie rozumieją.

W konkluzji obrońca domaga się uniewinnienia Barlickiego.

Dzisiaj przemawiają mecenasi Sterling i Szurlej.

Teatr „Bomba”

Dwa ostatnie dni wspaniałego programu p. n.

„HALLO! RUMBA!”

z TADEUSZEM FALISZEWSKIM
na czele zespołu.

W środę, dnia 23-go b m. rewelacja, jakiej jeszcze nie było z

Romualdem Gierasieńskim na czele zespołu.

Dr. med.

HELLER

specjalista chorób skórnych i wenerycznych

u l. NAWROT 2.

Przyjmuje do 10 r. i od 4-8 wiecz., w niedziele od 11-2 po południu.
Dla pań spec. od godz. 4-5 p.p.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

Przybywa ————— Przybywa

CYRK MEDRANO

i dnia 25 grudnia otwiera sezon zimowy w Łodzi. :: Szczegóły nastąpią.

Znany z filmów i kryminalnych powieści. „Róg śmierci“ w Chinatown. Z tajemnic chińskiej dzielnicy Nowego Jorku.

Długoletnia podróż naokoło świata jest zbyteczna.

Cheesz się pobieżnie przyjrzeć życiu europejskich i azjatyckich narodów, jedź do Nowego Jorku.

Miasto to poszczycić się może oryginalną, niemającą sobie równych, dzielnicą.

Tu na jednej ulicy mieszkają Włosi, na drugiej Portugalczycy, w ich sąsiedztwie Hiszpanie, dalej Rumuni, Polacy, Żydzi, Węgrzy, Niemcy i t. d.

Początkowo zdaje się nam, że to złudzenie; nie, to rzeczywistość.

Na tych kilku ulicach nie można usłyszeć języka angielskiego. Rozlega się natomiast żydowski, włoski, polski, grecki, niemiecki, szwedzki. Rażąca uszy kakofonia.

Nagle słyszymy chiński.

Jesteśmy w Chinach.

W małej, chińskiej dzielnicy Nowego Jorku.

Wszystkie najdrobniejsze szczegóły, charakterystyczne cechy życia wschodniego można tu spotkać. Mottstreet, Doyersstreet i Pellstreet — oto nazwy głównych ulic „Chinatown“.

Zbieg ulic Mott- i Doyersstreet nazywane „Rogiem śmierci“. Znany jest europejczykom z licznych filmów i powieści kryminalnych.

Od niedawna słynie z dokonywanych tu zbrodni, które na nogi postawiły całą policję amerykańską.

W tej chińskiej dzielnicy spotkać można wszystkich członków słynnych band rozbójniczych, sprawców bestialskich mordów i niezwykłych afer, o których tyle piszą amerykańskie dzienniki.

Tu rodzą się oni, uczą się przysięgi „fachu“, specjalizują, potem stają się postrachem stolicy Ameryki. Rozprawiają nożem, w korsykańskim i sycylijskim „stylu“, meksykańskie napady bandyckie — oto, co tu jest na porządku dziennym.

„Racketeers“ mają tu ułatwioną „pracę“. Zjawiają się nagle, ale i równie szybko znikają. Rozlegają się strzały, trupy zostają na ulicach. Sprawców nie

można nigdy ująć. Mężczyźni, mieszkańcy tej dzielnicy, milczą. Nie wydobędziesz z nich ni słowa.

Dawniej, aż do połowy dziewiętnastego stulecia, zamieszkiwali tu Niemcy. Chińczycy z Kantonu wyparli ich stąd. Założyli sklepy i porozwieszali na ścianach wielkie szyldy z krzywymi literami. Sprzedają tu tran, muszle, suszone dzidżownice, farby, lak, pokrywają opium i alkohol.

Walki konkurentów odbywają się bez pardonu, przy wydatnej „pomocy“ „racketeersów“, dobrze zorganizowanych band rozbójniczych. Wynajmuje się „bandę dla „sprzątnięcia“ niewygodnego konkurenta, podaje się jej nazwisko „proskrybowanego“, wypłaca się zadatek, potem wysoka nagroda. Kto jest na takiej liście proskrybicyjnej — zgłonie napewno. Egzekucje dokonywa się w biały dzień, na ulicy, na podstawie wyroku bandy „A shooting affair“ — piszą gazety i alarmują władze.

Cała okolica jest na mocy polecenia władz pilnie strzeżona, patrole zostały wzmocnione. A za plecami policjantów padają znów... strzały. Znowu trupy leżą na chodniku, lecz po sprawcach ni śladu.

Rozpoczyna się śledztwo. Całymi dniami przesłuchuje się właścicieli sklepów na danej ulicy. Uśmiechają się oni ironicznie i bezradnie wzduszają ramionami. Nikt nie wie. Żaden z pośród 80 000 Chińczyków nigdy nie wspomni o kimś podejrzanym.

Na pogrzebie ofiar zbrodni spotykają się wszyscy mieszkańcy dzielnicy; na wspaniałym pogrzebie, urządzonym z całym przepychem wschodnim. Nawet gazety piszą, że dzięki tym zbrodniom można się przynajmniej w Nowym Jorku przypatrzeć chińskim ceremoniom.

Na krótko przed wojną zamknęła tu policja na pewien czas wszystkie restauracje i teatry. „Racketeers“ zniknęli. W czasie wojny w całej dzielnicy był spokój. Po wojnie znów zbrodnie i fiary. „Racketeers“ znów zaczęli uprawiać swój proceder. Do niedawna byli oni postrachem Nowego Jorku. Dobrze tu zarabia-

Płochy kaznodzieja i pobożna girls kabaretowa Sędzia amerykański przyrządnę rację kobiecie.

Ellinor ma lat 19. Jest smukłą blondynką.

Jest jedną z najlepszych girlsów słynnego zespołu Ziegfield-Follies w Nowym Jorku.

Wielebny Jan Chudacek, Czech z pochodzenia, był kaznodzieją jednej z 200 sekt rozsiąanych po Ameryce i mówił we wznuszący sposób o cierpieniach Hioba.

I oto ten wielebny Chudacek oskarżył piękną Ellinor przed sądem o... niedotrzymanie obietnicy małżeństwa.

Za zawód miłośny i ból serca żądał wielebny Chudacek odszkodowania w wysokości 50 tysięcy dolarów.

Ellinor występuje, co prawda, prawie nago na scenie, ale to nie przeszkadza jej być ogromnie pobożną i chodzić regularnie co niedzielę na kazania wielebnego Chudacka, zwłaszcza, że Chudacek był pięknym młodzieńcem.

Oczy wielebnego uczył także wśród tłumy wiernych jasną główkę i okolone czarnymi i sztywnymi od tansu rzęsami piękne oczy.

Wreszcie, wielebny kaznodzieja podarował jasnowłosej panience pierścionek z brylantem, wartości 120 dolarów, i... prosił ją o rękę.

Ellinor, pękała ze śmiechu ale, jako

ją na wysyłaniu niewygodnych konkurentów celnymi strzałami na tament świat. Fabryki ofiar pożerają płomienie i bomby.

Na Doyersstreet, Mottstreet i t. p. spotyka się otyłych, uśmiechniętych Chińczyków. Wielka rzeka złota, która przepłynęła przez Amerykę po wojnie i tu zostawiła swe ślady. Chińczyk jest skąpy, zadrębnie strzeże swego majątku i nie rzuca go na rozszałale fale spekulacji. Czerwonego smoka, symbolu upadku cesarstwa, nie spotkasz tu nigdy. Mała pogoda jest może gdzieś jeszcze w kącie ulicy.

Niewiele egzotyzytu tu znajdziesz. Mieszkańcy — to Amerykanie-Chińczycy, zaś Chinatown — to amerykańskie miasteczko dla Chińczyków.

A krwawy „Róg śmierci“ ścisną na siebie wszystkich. S. M.

mądra dziewczyna powiedziała: Może...

Pewnego dnia, kaznodzieja zjechał przed dom girlsy samochodem i zaproponował jej, by udała się z nim do urzędu cywilnego na ślub.

Delikatna Ellinor drobnymi rączkami wypchnęła wielebnego pastora za drzwi. Sędzia, mimo rozpaczy kaznodziei, odrzucił jego skargę, mówiąc, że mężczyzna, może znieść odrobinę bólu po stracie dziewczyny.

Sic transt gloria...

W byłym zamku królewskim w Berlinie ma być urządzona restauracja.

Jedna z berlińskich firm restauracyjnych zwróciła się do pruskiego zarządu gmachów państwowych z prośbą o udzielenie jej koncesji na urządzenie restauracji w salach zajmowanych poprzednio przez straż zamkową i podobno koncesję taką otrzymała.

W krańcu wszelkich możliwości.

W miasteczku Noblesville, w stanie Pensylwanii, ma zawrzeć ósmy swój związek małżonki mejaki Richard Denny, liczący dziś 95 rok życia.

Krzepki ten starzec przeżył już siedem swych małżonek, obecnie zaś ma stanąć przed ołtarzem z 85-letnią wdową Moody, noszącą prawdziwie amerykańskie imię America.

ZAKŁAD KRAWIECKI
LEONARDA HETMANA
ŁÓDŹ
WÓLCZAŃSKA 63. — TEL. 168-90.

NA SEZON ZIMOWY
SPECJALNOŚĆ AMERYKANE
PŁATRZANE.

Jak tworzyli geniusze?

Uwertura do opery „Don Juan“ napisana w ciągu jednej doby. — Improwizowane dramaty Lessinga i powieści Waltera Scotta. — Wieloletnie kiełkowanie idei „Pieśni o dzwonie“. „Emil“ — Rousseau'a narodził się po ćwierćwiekowej pracy, a „Krytyka czystego rozumu“ powstała w cztery miesiące. —

Jeden najznakomitszych kompozytorów świata — Mozart złożył swego czasu do dyrekcji opery wiedeńskiej arcydzieło swoje „Don Juan“. Po pewnym czasie próby z opery tej były już na ukończeniu i niebawem miała się odbyć długo oczekiwana premiera. Brakło jednak do opery tej uwertury, której Mozart do owego czasu jeszcze nie był wykończył. Dyrekcja posyłała więc do kompozytora gońca za gońcem, wszystkie wysiłki były jednak bezowocne. Dopiero w przeddzień premiery, Mozarta nawiedziło natchnienie. Wieczorem tego dnia zmęczony całodziennym wysiłkiem, nie był już genialny kompozytor w stanie kontynuować swojej pracy i zaczął drzeć. Ponieważ niedokończenie uwertury zmusiłoby dyrekcję do zawieszenia sztuki, co pociągnęłoby za sobą poważne straty moralne i materialne, żona Mozarta usiadła przy nim, poita go mocnymi, orzeźwiającymi winami i pobudzała go do śmiechu, opowiadając swemu wielkiemu mężowi aktualne ploteczki i dyktoryki. W błyskawicznie szybkim tempie Mozart napisał nuty uwertury, przed zakończeniem jej jednak usnął snem sprawiedliwego i pod żadnym pozorem otoczenie nie mogło się go dobrać. Dopiero o 7-ej zrana wstał i zupełnie już wypoczęty i ze świeżym zasobem sił twórczych, w ciągu godziny zaledwie Mozart zakończył boską uwerturę do opery „Don Juan“.

Ten epizod wskazuje na łatwość tworzenia, która cechowała genialnego muzyka, z drugiej jednak strony rzuca snop światła na ociężałość, ba nawet lenistwo Mozarta, który, pomimo, że w mózgu jego uwertura ta dawno już dojrzała i całkowicie gotowa była, musiał użyć jednak nadludzkiego wysiłku, żeby nuty jej narzucić na papier.

Także znakomity dramaturg Lessing, podobnie jak Mozart, opracowywał w mózgu wszystkie swoje dramaty, aż do najdrobniejszych rezultatów. W gronie swoich przyjaciół i wielbicieli rozprawiał o swoich dziełach, jako o faktach dokonanych, gdy natomiast któryś z przyjaciół wyraził życzenie poznania omawianego utworu, wyszło na jaw, że wielki dramaturg nie napisał jeszcze ani jednej stroniczki. Wszystkie postacie, sytuacje sceniczne i problemy żyły w jego fantazji. Przelanie jednak swoich przeżyć i uczuć na papier przyszło Lessingowi z wielkim trudem, pisał on bowiem powoli i z wielkim wysiłkiem.

Walter Scott — autor niezliczonej ilości powieści historycznych, każdej chwili był w możności improwizowania całego romansu, nie opuszczając nawet opisów przyrody, pisanie jednak u tego genialnego romansopisarza połączone było z dużym wysiłkiem.

Te kilka przykładów nie powinny jednak stworzyć fałszywej hipotezy,

że trud tworzenia, szczególnie wielkich dzieł, był dla wszystkich jednakowo ciężki i wymagający dużego nakładu sił duchowych i fizycznych.

Większość najznakomitszych pisarzy tworzyła swoje arcydzieła nieraz w zadziwiająco krótkim czasie!

Rzadka łatwość pióra cechowała genialnego komedjopisarza — Moljera który swą komedję „Chory z urodzenia“ napisał w ciągu zaledwie pięciu dni. Także Corneille stworzył swego „Edypa“ wprawdzie nie w tak rekordowym czasie co Moljer, lecz trwało to również zaledwie dwa miesiące.

Książę paradoksu Oskar Wilde powiedział, że dzieło swoje „Ohras Doryana Greya“ napisał w ciągu kilku dni. Nie mamy powodu nie wierzyć autorowi „de profundis“, lecz dodać trzeba, że dzieło to niezawodnie zrodziło się w umyśle poety na długo jeszcze przed napisaniem, tam ono dojrzało, przybrało odpowiednią formę, a dopiero ostatnia faza, trwająca istotnie kilka dni — była transpozycją utworu na papier.

Charakterystyczna jest geneza powstania eposu Seyllera „Pieśń o dzwonie“. Jeszcze w roku 1788 autor „Zbójców“ poznał się z życiem odlewaczy dzwonów. Przez dłuższy czas, dzień w dzień, odwiedzał on robotników i przyglądał się godzinami ich pracy. Wówczas narodził się pomysł napisania pieśni. Po kilkunastoletnim kiełkowaniu idea pieśni w r. 1799 przybrała zaceła realne formy.

Wykończona zaś została dopiero w następnym roku.

Zgola natomiast nieprawdopodobnym wydaje nam się twierdzenie bjografów wielkiego filozofa Emanuela Kanta, że dzieło „Krytyka czystego rozumu“ powstało w niespełna cztery miesiące, lecz dodać trzeba, że było ono owocem rozmyślań, wglębiań i studiów w ciągu dwunastu lat. Emanuel

Kant był nad wyraz pracowity. Będąc profesorem uniwersytetu miał on codziennie 6 wykładów, a 2 razy tygodniowo nawet po 7 wykładów, nie zamierzał on jednak pracy nad swoimi dziełami; świadczy to o gigantycznym niemal zasiegu pamięci i erudycji wielkiego myśliciela niemieckiego.

Jan Jakób Rousseau twórca „umowy społecznej“ — duchowny ojciec i promotor wielkiej rewolucji francuskiej, przyznał się, że nad dziełem swoim „Emil“ rozmyślał on całe dwa dziesiątki lat; napisanie zaś utworu trwało również okrągłe trzy lata. Rousseau pisał powoli, dużo kreslił, przeinaczał i korygował. Manuskrypty jego przed wydrukowaniem zostały cztery, lub pięć razy przepisywane.

Rzadka łatwość pisania cechowała również Dumasa — ojca i Balzaca. W czasie jednak, gdy szybkość tworzenia u Dumasa odbiła się ujemnie na wartości jego utworów, to u Balzaca wpłynęła ona na potęgowanie się talentu.

Twórca wielkiej galerii nieśmiertelnych postaci z „komedji ludzkiej“ pisywał przeważnie w nocy. Często jednak nie przerywał pracy swojej w ciągu kilku dni. Honorjusz Balzac stworzył szereg swoich powieści w bardzo krótkim czasie, pracując, jak to sam o sobie napisał, jak galeriunik; wypijał on przytem moc czarnej kawy z likierami, która częstokroć była jedynym tylko środkiem odżywczym wielkiego pisarza.

System tworzenia, wysiłek i trud, czy też łatwość pisania, każdego z tych wielkich umysłów i genialnych twórców, którzy stworzyli współczesną skarbnicę duchową świata, w perspektywie czasu straciły swoje znaczenie, pozostawia „nieśmiertelne dzieła“.

Miecz. H.

JERZY NAŁĘCZ

Copyright by „Dziennik Łódzki”.

27)

TRÓJKĄT

BAPHOMETA

Powieść na tle niesamowitych przeżyć pozagrobowych.

Akcja rozgrywa się w pałacach, dancinгах, suterrenach, poddaszach i w labiryncie podziemnej Łodzi.

Streszczenie.

Znany przemysłowiec łódzki, Karol Wolner, zginął w tajemniczych okolicznościach w Zakopanem. Reporter „Przeglądu Codziennego”, Leszek Wirga, obdarzony wybitnym zmysłem detektywistycznym, rozpoczął na własną rękę śledztwo, aby stwierdzić, w jakich warunkach zginął Wolner.

Reporter podczas tych poszukiwań natknął się na ślady działania szajki fałszerzy banknotów.

Wirga zaangażował do pomocy w poszukiwaniach swego siostrzeńca, Grądzkiego, z którym wspólnie zamieszkiwał.

Narzeczoną Grądzkiego była Nela Kierzkowska, sekretarka Wolnera. Kochał się w niej również Olszański, dyrektor przedsiębiorstwa, przyjaciel markiza de Vaulle'a.

W drodze do mieszkania dyr. Olszańskiego, Wirga padł ofiarą zamachu, zorganizowanego przez ciemne indywidualium, znane jako „pan mecenas”. Ciało reportera, ukryte w mieszkaniu Stąski, kochanki zbrodni, Franka Skupienia, zniknęło wraz z nią.

Grądzkiemu zaginął pamiętnik Wirgi, po wzięciu markiza L. i Neli.

Na cmentarzu na Dołach zaczęła ukazywać się jakaś czarna zjawa. Wyprawa policji dla pochwycenia zjawy, zakończyła się fiaskiem.

Nowy dozorca nocny cmentarza na Dołach, Stefan Grzędzki, usłyszał podejrzane szmery. Sposzągł w ciemnościach sylwetkę kobiety. Gdy usiłował dogonić ją — zniknęła za jakimiś masywnymi pomnikami.

Grądzki, błądząc Aleją 1-go Maja natknął się na młodą kobietę, która prosiła go o pomoc. Była to siostra przemysłowca Boeltichowa, który zginął samobójczą śmiercią. Anna Boeltichówna twierdziła, iż brat jej został zmuszony do samobójstwa i poprzysięgła zemstę sprawcom zbrodni.

Boeltichówna opowiedziała Grądzkiemu, że brat jej padł ofiarą szajki „Trójkąta”.

Zwabiona przez szantażystów do jakiegoś obcego jej domu — zdjęta panicznym lekkiem zmyliła uwagę przesładowców i zbiegła. Pierwszym spotkaniem mężczyzny był Grądzki. Przyrzekł on pannie Boeltichowej swą pomoc.

Nazajutrz Boeltichówna została uwieziona w jaskini szajki „Trójkąta”, naskutkiem wyrafinowanego podstępów.

Annę zamknięto w małym pokoiku, bez okien, którego ściany, drzwi i podłoga były włożone grubymi, puszystymi dywanami.

Boeltichównie posługiwała Adma, która uprzedziła wziętą, że posługibona będzie hersztowi sekty „Trójkąta”, uosabiającemu Baphometa.

Adma opowiadała Boeltichównie dzieje kilku porwanych kobiet, które również były poświęcone Baphometowi i następnie oddane na ofiarę, błagana. Adma zwierzyła się, że była pierwszą obliczoną Baphometu.

Ania zorganizowała się wreszcie, że ma do czynienia z obłąkaną. Grądzki z nadkom. Omaskim, na czele oddziału policjantów, zrewidował dom, do którego po raz pierwszy przywieziono Boeltichównę. Nie spotkano nikogo, a natomiast znaleziono list, zaadresowany do Olszańskiego.

List zawierał zawiadomienie, że p. Boeltichówna nie żyje, tak samo, jak i Wirga, oraz pogroźki pod adresem Grądzkiego. Ten postanowił skomunikować się z red. Barwiczką.

Po drodze spotkał Grądzki markiza de Vaulle'a, którego mimowo nie wtajemniczył w swoje plany.

Barwiczek przyjął Grądzkiego bardzo serdecznie.

(Palszy ciąg).

Szkoda chłopca — westchnął — stary wypróbowany przyjaciel. — Nigdy nie sądziłem, że taki będzie jego koniec — umilkł z czego korzystając Grądzki odezwał się.

— Panie redaktorze, mam do pana wielką prośbę.

— Słucham i przyrzekam zgóry, że wszystko spełnię, co będzie w mej mocy.

— Proszę mi powiedzieć skąd „Przegląd Codzienny” otrzymał informacje dotyczące tajemniczego uprowadzenia panny Boeltichówny?

Wielkie zadowolenie odmalowało się na twarzy Barwiczkę.

— Musi pan przyznać — powiedział chępliwie, że posiadamy pierwszorzędną obsługę informacyjną. Wypadek miał miejsce o godzinie dziesiątej, a o dwunastej cała Łódź mogła się o nim dowiedzieć z „Przeglądu Codziennego”.

To się nazywa rekord w stylu iście amerykańskim.

Co zaś do tego, skąd mamy informacje, dotyczące porwania panny Boeltichówny, to w pierwszym rzędzie otrzymaliśmy je od władz policyjnych, a następnie uzupełnił je nasz nowy reporter działu kryminalnego, kolega Wacław Przytyk.

Dość podle się nazywa, ale zdolna bestja i przypuszczam, że za kilka lat dorówna Leszkowi.

— Czy pan redaktor pozwoli mi z nim porozmawiać?

— Ależ naturalnie. W tej chwili każę go poprosić — Barwiczek nacisnął guziczek dzwonka elektrycznego.

Do gabinetu wszedł goniec w granatowej liberji.

— Poproszę pana Przytyka — rozkazał redaktor naczelny — powinien być w sekretarjacie.

Goniec wyszedł, a Barwiczek zwrócił się Grądzkiemu.

— Widzę, że interesuje pana bardzo sprawa panny Boeltichówny?

— Przyrzekłem pannie Boeltichównie pomoc — odparł Grądzki — postanowiłem, więc rozpocząć poszukiwania na własną rękę, dlatego też nie ponijam żadnej sposobności, mogącej posłużyć mi do trafiania na ślad porwanej.

W tej chwili rozległo się dyskretnie pukanie do drzwi.

— Proszę — powiedział Barwiczek.

Do gabinetu wszedł niski szpakowaty mężczyzna, starannie wygolony,

o ciemnych bystrych oczach i zacisniętych wargach.

— Pan redaktor mnie prosił? — skinął zlekka głową w stronę Grądzkiego.

— Tak, panie Wacławie, ale widzę, że panowie się nie znają — ciągnął dalej — nasz współpracownik, o którym panu już wspominałem, kolega Przytyk; pan Andrzej Grądzki, krewny tragicznie zmarłego Leszka Wirgi — dodał tonem wyjaśnienia.

— Bardzo mi przyjemnie — wycedził przez zacisnięte wargi reporter, podając dłoń Grądzkiemu.

— Niech pan siada panie Wacławie — Barwiczek ruchem ręki wskazał Przytkowi, stojącą pod ścianą otomanę — pan Grądzki, który niejednokrotnie brał czynny udział w detektywistycznych przedsięwzięciach Wirgi postanowił pójść w jego ślady i rozpoczyna poszukiwania uprowadzonej przez nieznaną złoczyńców panny Boeltichówny.

Mówił panu Grądzkiemu, że kolega na własną rękę przeprowadził dochodzenie, którego wyniki podaliśmy w „Przeglądzie Codziennym”...

— Nie wszystko, co zdołałem ustalić w sprawie porwania panny Boeltichówny, zamieściłem w „Przeglądzie Codziennym” — powiedział Przytyk ze słodkim uśmiechem.

— Wiem o tem i dlatego, bądźcie łaskawi swe spostrzeżenia zakomunikować panu Grądzkiemu, co, jak przypuszczam, w dużym stopniu wpłynąć może na prowadzenie dochodzenia.

— Proszę pana — rozpoczął z wolna Przytyk, patrząc uprzejmie na Grądzkiego — jak zdołałem ustalić panna Boeltichówna wraz z towarzyszącym jej mężczyzną, który był do złudzenia do pana podobny, przeszli pieszo Alejami Kościuszki do ulicy św. Anny i skręcili w stronę Wólczanek.

Na rogu ulicy św. Anny i Wólczanek wsiadł do oczekującego ich, samochodu marki „Chevrolet” i całym gazem pomknęli w stronę Szosy Pabjanickiej.

Koło godziny dziewiątej i pół widziano czarny „Chevrolet” na Szosie Pabjanickiej, który z ogromną szybkością pędził w kierunku Rudy Pabjanickiej.

— W kierunku Rudy Pabjanickiej? — przerwał Barwiczek.

— Tak jest, panie redaktorze.

— Przypomniało mi się, że w tamtej właśnie okolicy mieszka dyrektor Olszański — Barwiczek uśmiechnął się zagadkowo — ale to

niema nic wspólnego z porwaniem panny Boeltichówny.

— Naturalnie, panie redaktorze — potwierdził reporter — i muszę dodać, że pan dyrektor Olszański, od dwóch dni zamieszkuje na Szosie Zgierskiej, gdzie zakupił niewielką willę.

— Nie wiedziałem o tem, słyszałem bowiem, że Olszański wybudował sobie bardzo ładny pałacyk przy Szosie Pabjanickiej i nie chciał go, pomimo licznych propozycji, nikomu sprzedać.

— Dotychczasowy swój pałacyk przy Szosie Pabjanickiej dyrektor Olszański sprzedał, gdyż działał się tam podobno jakieś niesamowite historie. W najbliższych dniach zajmę się tą aferą, gdyż teraz cały swój czas postanowiłem poświęcić sprawie porwania panny Boeltichówny.

— Dlaczego pan nie powiadomił policji o swych odkryciach? — odezwał się Grądzki — odszukano by z pewnością czarny „Chevrolet”, gdyż wszystkie numery, wyjeżdżających z miasta samochodów są notowane.

— Policja została przezemnie powiadomiona — odrzekł Przytyk — proszono mnie jednak abym tej informacji, ze względu na dobro, toczącego się śledztwa, nie zamieszczał w „Przeglądzie Codziennym” do czego się zastosowałem.

— Nic łatwiejszego jak za miastem zmienić numer i gdzieś w ukryciu przemałować auto. No i szukaj wiatru w polu — powątpiewał Barwiczek.

— O ile przestępcy będą mieli czas — sprostował Przytyk — co w danym wypadku jest niemożliwe, gdyż policja depcze im już po piętach.

— Daj Boże — westchnął Barwiczek — i mniemam, że i pan, panie Andrzeju, poświęciłby swoje przysze laury na polu detektywistycznym i cieszyłby się szczerze, gdyby panna Boeltichówna była bezpieczną.

— Naturalnie — zawołał żywo Grądzki — ogromnie się o nią niepokoję zarumieniłem się pod badawczym spojrzeniem Przytyka.

— Naturalnie — mówił po chwilowej przerwie reporter — za innych innych informacji udzielił panu nie mogę.

Dalszy ciąg nastąpi.

Kalendarzyk.

Grudzień

21

Poniedziałek

DZIŚ: Tomaszka Ap.
JUTRO: Honorata M.

Wschód słońca 7.42.
Zachód słońca 3.26.
Wschód księżyca 13.06.
Zachód księżyca 16.32.
Długość dnia 7.50.
Ubyło dnia 9.31.

MUZEUM MIEJSKIE historii i sztuki im. J. i R. Bartoszewiczów (Plac Wolności 1) otwarte w środy, soboty i niedziele od 10—16.

Dyżury aptek.
Dzisiaj w nocy dyżurują apteki: A. Potasza (Plac Kościelny 10), A. Charemcy (Pomorska 12), E. Millera (Piotrkowska 46), M. Epszteina (Piotrkowska 235), Z. Górczyckiego (Przejazd 50), G. Antoniewicza (Pajaniacka 50)

Urzędowanie przed świętami

Min. spraw wewnętrznych zarządziło w okólniku, aby czynności w podległych mu urzędach trwały 24 b. m., do godz. 12 w południe, 25 i 26 b. m. są wolne od zajęć. Wobec przypadającej 27 b. m. niedzieli, urzędowanie rozpocznie się o zwykłej porze 28 b. m.

Odczyt w gimnazjum miejskim.

Dzisiaj, dnia 21 grudnia 1931 roku o godz. 5 popoł. w sali Gimnazjum im. J. Piłsudskiego (Sienkiewicza 46) p. prof. Adam Ferens (z Katowic) wygłosi odczyt n. t.: „Turystyka zimowa”. Odczyt powyższy, ze względu na swą treść, zainteresuje szerokie sfery sportowej Łodzi, a zwłaszcza młodzież szkolnej. Wstęp 30 i 50 gr.

Złamał rękę na ślizgawce.

Eugeniusz Majak, zamieszkały przy ul. Młynarskiej 33 ślizgając się na ulicy upadł w pewnej chwili tak nieszczęśliwie, że doznał złamania lewej ręki.
Zawezwany lekarz pogotowia po opatrzeniu Majaka przewiózł go do domu w stanie osłabionym (p)

Słaby popyt na choinki.

Mimi, iż zaledwie 3 dni dziela nas od świąt Bożego Narodzenia, popyt na choinki jest minimalny. Wszystkie rynki i inne miejsca sprzedaży są przepelnione choinkami, których ceny kształtują się od 80 groszy do zł. 1.50, jednakowoż kupujących jest bardzo mało.
Przypuszczać należy jednak, że w ostatniej chwili zwiększy się popyt na choinki, bowiem wszyscy widocznie czekają na obniżenie cen, co niewątpliwie nastąpi, jeżeli frekwencja kupujących będzie nadal tak słaba. (p)

Oto są skutki wódki.

Hugo Frejer, zamieszkały przy ulicy Marysińskiej 24, idąc w dniu wczorajszym ulicą w stanie pijanym upadł na bruk uliczny i doznał złamania lewej ręki.
Do Stefana Tomaszewskiego, zam. przy ul. Pomorskiej 86, w chwili gdy przechodził ulicą w stanie pijanym zbliżył się jakiś jegomość, który domagał się od niego papierosa.
Gdy Tomaszewski odmówił, jegomość ów uderzył go głodem narzędziem w głowę, raniąc mu twarz. W obydwóch wypadkach pogotowie opatrzyło rannych i po nałożeniu opatrunków odwoziło ich do domu w stanie osłabionym. (p)

Pal tylko gilzy

„LUKSUSOWE,”

wytwórni „ŚWIATOWID”

ŁÓDŹ, Cegielniana 19, tel. 134-86.

Trzeba spłacić dług wobec obrońców ojczyzny. Rząd wprowadza przymus stosunkowego zatrudnienia inwalidów. Za nieprzestrzeganie tego obowiązku — wysokie kary administracyjne.

Minist. pracy i opieki społecznej poleciło inapektorom pracy zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie w rolnictwie, przemyśle, handlu i komunikacji obowiązku zatrudniania na każdych 50 robotników i pracowników przynajmniej jednego inwalidy, ciężko uszkodowanego.
W szczególności minist. zwraca uwagę, aby przy przyjmowaniu do pracy bezrobotnych, żywicieli rodzin, na miejsc

ce zwolnionych mężatek i młodocianych, uwzględniani byli również inwalidzi wojenni w liczbie, proporcjonalnej do ogółu zatrudnionych.
Minist. zaznacza, że ustawa z dnia 4 sierpnia 1922 r., przewidująca wysokie kary administracyjne za uchylanie się od obowiązku zatrudniania inwalidów, winna być z całą bezwzględnością stosowana.

Tajemniczy napad przed kościołem ewangelickim przy ul. Piotrkowskiej.

W dniu wczorajszym około godziny 3 po południu z kościoła ewangelickiego przy ul. Piotrkowskiej 2 wychodził 12-letni Hugo Jenczke, syn handlarza węglem, zamieszkały we wsi Nowo-Złotno, gminy Brus.
Gdy Jenczke opuszczał mury kościoła napadł nań nagle jakiś nieznany osobnik i ostrem narzędziem zadał mu cios w rękę.
Z okrzykiem bólu upadł chłopiec na bruk. Osobnik ów, skorzystawszy z za-

mieszania, jakie powstało wśród opuszczających kościół, zmieształ się z tłumem i zbiegł.
Zawezwany natychmiast lekarz pogotowia stwierdził u ofiary napadu ranę ciętą grzbietu ręki i po opatrzeniu chłopca w aptece Kasy Chorych przy ul. Piotrkowskiej 17, pozostawił go na miejscu. Zawiadomiona o napadzie policja prowadzi dochodzenie, zmierzające do odnalezienia tajemniczego napastnika. (p)

Ostrożnie z maszynkami spirytusowymi. Wybuch benzyny w mieszkaniu.

W dniu wczorajszym w mieszkaniu byłego komisarza rządu, obecnego dyrektora towarzystwa ubezpieczeń „Patria”—Iżyckiego przy ulicy Nawrot 2 miał miejsce tragiczny wypadek.
Przebywający w mieszkaniu dyr. Iżyckiego niejaki Waclaw Lebek przy zapalaniu maszyny spirytusowej zamiast spirytusu użył benzyny.
W pewnej chwili nastąpił wybuch, Lebek momentalnie został objęty płomieniami.

Na krzyk ofiary wypadku zbiegli się domownicy, którzy zrucili na Lebeka koldrę i zdolali tem samem ugasić płomienie.
Zawezwany niezwłocznie lekarz pogotowia stwierdził u ofiary wybuchu oparzenia twarzy i rąk.
W stanie ciężkim pogotowie odwiozło Lebeka do szpitala okręgowego Kasy Chorych przy ul. Zagajnikowej.

Za odmowę kupienia wódki — nożem w pierś. Opłakane skutki niedzielnej libacji. Napastnik aresztowany.

W domu przy ulicy Rzgowskiej nr. 23 zamieszkuje niejaki Antoni Burczyński
W dniu wczorajszym Burczyński zaprosił do siebie całe towarzystwo na urządzoną przez siebie libację, która obficie była zakropiona alkoholem. Goście pili dużo, prześcigał ich w tem również zaproszony na libację Stefan Karczewski, zamieszkały przy ul. Zeromskiego 28.
Karczewski pił, aż mu się „z czupryny kurzyło”, jak się wyraził jeden ze świadków zajścia.
Nic więc dziwnego, że po krótkim czasie zabrakło wódki, która w większej części skonsurowana została przez Karczewskiego.
Zaproszeni goście, chcąc w dalszym ciągu bawić się, poczęli domagać się od gospodarza postawienia nowych kolejek.
Burczyński, będąc już mocno podchmielony, odmówił i zwrócił się do Karczewskiego, aby ten kupił wódki i postawił gościom, gdyż sam przecież wypił większą część poczęstunku.
Karczewski jednak również odmówił. tłumacząc, że jako zaproszony gość nie ma przecież obowiązku częstowania.
Wówczas Burczyński zaproponował mu, aby przynajmniej dał część pieniędzy na kupno wódki.
Gdy i w tym wypadku Karczewski odmówił, między gospodarzem a nim powstała kłótnia, która wnet zamieniła się w bójkę.
Przerażeni goście poczęli w popłochu opuszczać mieszkanie. Nikt nie starał się rozłaczyć bijących się.
W pewnym momencie Burczyński chwycił leżący na stole nóż i zadał nim

straszny cios w pierś Karczewskiego który padł na ziemię nieprzytomny.
Zawezwany natychmiast lekarz pogotowia po opatrzeniu ofiary napaści, odwioził ją do szpitala okręgowego przy ulicy Zagajnikowej, w stanie bardzo ciężkim.
Zawiadomiona o powyższem policja aresztowała Burczyńskiego. (p)

Epilog awantury na cmentarzu tuszyńskim.

W swoim czasie głośna była sprawa zajścia na pogrzebie burmistrza Tuszy na ś. p. Domowicza, którą to awanturę wywołał niejaki Salski.
W wyniku protokołów policyjnych odbyły się trzy sprawy i jeden mandat karny i w rezultacie Salski został skazany za obrazę władzy na 14 dni aresztu za opilstwo na 100 zł. grzywny. Za awanturę na 80 zł. i za zakłócenie zebrania religijnego na 14 dni aresztu. (bip)

Odczyt w Związku Handlowców.

Dzisiaj, dnia 21 grudnia 1931 roku o godzinie 20-tej w sali Związku Handlowców Polskich (Piotrkowskiej 108) dr. Żadiewicz wygłosi propagandowy odczyt o gruźlicy (istota choroby — leczenie — zapobieganie).
Członkowie Związku Handlowców i Związku Pracowników Bankowych stawicie się jaknajliczniej!

Ze schodów.

Władysław Dziegielewski, zamieszkały przy ul. Rokicińskiej 17, spadł w dniu wczorajszym wskutek potknięcia się, tak nieszczęśliwie, ze schodów, że doznał złamania lewego podudzia.
Zawezwany lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunku odwioził Dziegielewskiego do domu.

Brutalny przechodzień.

Przed domem przy ulicy Srebrzyńskiej 7 została w dniu wczorajszym pchnięta przez jakiegoś śpieszącego się przechodnia, Irena Schultz, zamieszkała w tymże domu, która skutkiem tego tak nieszczęśliwie upadła, że doznała złamania lewego podudzia.
Zawezwany lekarz pogotowia po opatrzeniu ofiary wypadku pozostawił ją na miejscu w stanie osłabionym. (p)

Nożem w okolicę serca.

Adam Kiernalt, zamieszkały we wsi Wiskitno, przechodząc w dniu wczorajszym ulicą Przedzalniana, został przed domem Nr. 107 napadnięty przez jakiegoś nieznanego osobnika, który pchnął go nożem w okolicę serca.
Ofiara napadu padła na bruk nieprzytomna.
Świadkowie zajścia — przechodnie puścili się natychmiast w pogoń za złoczyńcą, lecz nie zdolali go złapać. Znikł on w bramie jednego z przejściowych domów.
Zawezwany na miejsce wypadku lekarz pogotowia po doprowadzeniu Kiernalta do przytomności i prowizorycznym opatrzeniu przewiózł go w stanie ciężkim do szpitala im. prezydenta Mościckiego przy ul. Zagajnikowej. Policja prowadzi dochodzenie, celem odnalezienia nożownika. (p)

Poparzona rosółem.

Janina Schweige, zamieszkała przy ulicy Lipowej 58 przygotowując w dniu wczorajszym obiad przez nieostrożność wyrzuciła garnek z gotującym się rosółem, który wylał się na nią. Doznała ona ciężkich poparzeń całego ciała.
Zawezwany lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunków pozostawił ofiarę własnej nieostrożności na miejscu. (p)

Tragiczne skutki wesołej zabawy.

W dniu wczorajszym, korzystając z ciepłego dnia, bawiła się wesoło gromada dzieci na schodach domu przy ulicy Emilji 42. W pewnej chwili jeden z uczestników zabawy Janek Klusek, zamieszkały w tym domu, został pchnięty przez towarzysza tak nieszczęśliwie, że spadł ze schodów i uległ złamaniu kości lewego uda. Wezwany lekarz pogotowia po opatrzeniu chłopca pozostawił go w domu. (p)

To co Łódź lubi!!!

Prawdziwy WAMP na scenie — fascynująca gwiazda ekranu **Nora Ney**

Humor wysokiej klasy reprezentuje **Kalinówna** czołowa artystka warszawska „Bandy”

oraz **Boroński i Hanusz** na czele świetnego nowozaangażowanego zespołu w „COCTEILU”.

Widowiska łódzkie

REPERTUAR.

TEATR MIEJSKI: „Sprawa Dreyfusa”.
 TEATR KAMERALNY: „Hau Hau”.
 TEATR POPULARNY: „Urwis”.
 MOMUS: „Więcej gazu”.
 BOMBA: „Hallo! Rumba”.
 APOLLO: I. „Pocalunek wiosny”. II. „Noce hiszpańskie”.
 BAJKA: „Wiater od morza”.
 CASINO: „Gdy kobieta jest piękna”.
 CAPITOL: „David Golder”.
 CZARY: I. „Noc trwogi”. II. „12 Djamentów”.
 CORSO: I. „Zemsta Juana”. II. „Niebezpieczny romans”.
 DOM LUDOWY: „Nie zdradzaj”.
 ERA: I. „Ślodycz zwycięstwa II Ciemna afera”.
 GRAND KINO: „Podniebny romans”.
 LIRA: „Odszczerpienie”.
 LUNA: „Bunt młodości”.
 MIMOZA: „Łotnik”.
 ODBON: „Bohaterowie wody”, „Wycieczka”.
 OŚWIATOWY: I. „Syn Szeika”. II. „Z wiatrem w zawody”.
 PRZEDWIOSNIE: „Anna Christie”.
 PALACE: „Harold trzymaj się”.
 RESURSA: „Kaprasy życia”.
 RAKIETA: „Marjanna”.
 SPLENDID: „Człowiek, który szuka swego mordery”.
 ŚWIATOWID: — —
 UCIBCHA: „Katarzyna I”.
 WODEWIL: „Bohaterowie wody”, „Wycieczka”.
 ZACHĘTA: „Postrach salonów”.
 VENUS: „Zagadkowy zamach II Igrażki pieniężne”.

Teatr Miejski.

Dzisiaj, poniedziałek i wtorek wieczór (po cenach zniżonych) „Sprawa Dreyfusa”.
 W środę premiera wyreżyserowanego przez J. Waldena ślązakeru Friedmanna i Nerza „Dr. Stieglitz”; rolę główną kreować będzie Michał Zanica. W roli tyt. L. Sliwiński.

Teatr Kameralny.

(ul. Traugutta № 1)

Dzisiaj i jutro wieczór — uroczą wesółą komedią Jerome-Jerome’a „Miss Hobbs”, reżyserji dyr. K. Borowskiego.

Teatr Popularny.

(Ogródowa № 18 tel. 178-00)

Dzisiaj, dnia 21-go grudnia 1931 r. o godz. 8 m. 15 „Urwis” z p. Jadwigą Helm-Helmieńską w roli tytułowej. Reżyserja p. Stanisława Skalskiego.

Marjan Wawrzakowiec znówu na występach w Łodzi.

Już za kilka dni niezłomni wielbielele talentu M. Wawrzakowicza, będą mieli sposobność usłyszeć tego śpiewaka operetkowego w przepięknej operetce Waltera Brommea „Najpiękniejsza z kobiet”.

Czy są tacy łodzianie?

Czy są tacy łodzianie, którzy jeszcze nie widzieli programu „Hallo! Rumba!” w teatrze „Bomba” (Kopernika 16), gdzie Tadeusz Faliszewski, król płyt gramofonowych, wraz z całym zespołem, każdego wieczoru porwają publiczność? Być może (choć jest to bardzo wątpliwe), że tacy lud jest istniejącym w Łodzi, niech więc skorzystają z okazji i jak najprędzej obejrzą „Hallo! Rumba!”, bo jest czas tylko dwa dni.

W środę — premiera, która będzie rzeczywiście rewelacją. Przedewszystkiem na czele świetnego zespołu — król komików — Romuald Gierasieński, który rozśmieszy publiczność do łez w doskonałych skeczach Tuwima. Ponadto — niezwykle pomysłowe tricki sceniczne, sprowadzone z Wiednia oraz doskonałe numery, jak „Chór Oj-Dana”, „Złamane Lilje”, „Siboney” i t. d. Ceny, mimo olbrzymich kosztów, nie zostaną podwyższone.

Święta dla najbiedniejszych.

Wojewódzki komitet pomocy najbiedniejszym polecił by na święta we wszystkich kuchniach wydano biednym zwiększone racje żywnościowe. Poza tem komitet wyasygnował 25 tysięcy zł. na urządzenie gwiazdki dla biednych dzieci i wydanie im żywności na święta. (b)

Praca w godzinach nadliczbowych.

Okólnik głównego inspektora pracy.

Główny inspektor pracy rozesłał do inspektorów pra y wszystkich okręgów i obwodów okólnik, w którym poleca, aby w razie ni legalnego zatrudnienia pracowników w godzinach nadliczbowych przy pracach bilansowych i inwentarowych — inspektorzy stosowali w całej rozciągłości kary administracyjne, przewidziane w świeżo wydanej noweli do ustawy o czasie pracy, która weszła w życie z dniem 7 listopada.

Jeżeli firma, ubiegająca się o pozwolenie zastosowania godzin nadliczbowych, przeprowadzała u siebie redukcję w ciągu ostatniego roku, zezwolenie może być udzielone tylko co do prac-

owników na stanowiskach kierowniczych (buchalter), siły zaś wykonawcze winny być zaangażowane z pośród zredukowanych pracowników tej firmy. Nawet w razie, gdy firma nie przeprowadzała redukcji, powinna przyjmować siły wykonawcze do tych prac z pośród bezrobotnych; zezwolenia na godziny nadliczbowe mogą być udzielane tylko w wyjątkowych przypadkach, wymagających specjalnego i szczegółowego uzasadnienia.

Przy opinjowaniu podań, inspektorzy pracy winni zasięgać opinii organizacji pracowników zawodowych.

Radio bawi, pociąga i uczy.

Odczyty radjowe w bieżącym tygodniu.

Dnia 21.XII. o godz. 15.25 prof. Henryk Muścicki omówi „wydawnictwa gwiazdkowe”, w których poda szereg praktycznych rad, jak obdarzyć swych najbliższych efektywnym, pożytecznym, a mało kosztownym prezentem, jakim jest bezwzględnie, dzisiaj, książka.

Drugim odczytem kolei tego dnia o godz. 17.10 będzie „Atlantya-Europa”, który wygłosi prof. Marjan Zdziechowski, czerpiąc temat do prolekcji ze źródeł, za które mu posłużyła świetna książka Me-reżkowskiego o Napoleonie.

Dnia 22 XII o godz. 15.25 w dziale odczytów dla kobiet p. Wanda Dobrzańska zajmie radjosluchaczki nader ciekawą i pożyteczną prelekcją na temat „refleksyj przedkarnawałowych” w obecnej ciężkiej chwili kryzysu.

Tegoż dnia o godz. 16.20 radca Leon Groeter wygłosi przed mikrofonem lwowskim odczyt p. t. „Sport łyżwiarski w Polsce i zagranicą”, omawiając popularność tej pięknej zimowej rozrywki na całym świecie.

Wreszcie o godz. 17.10 dr. Stanisław Szeligowski zsznami audytorjum radjowe z najnowszymi odkryciami w dziedzinie astronomji, ko unijkując o „nowych gwiazdach” na firmamencie niebieskim. Prelekcja ta będzie transmitowana z Wiina.

Dnia 23.XII, o godz. 16.20 prof. Sumiński w odczycie p. t. „Co zobczyc można teraz nad morzem” odmaluje w barwny sposób obraz i nastrój wybrzeży morskich w czasie groźnych, zimowych dni.

Tegoż dnia o godz. 17.10 dr. Kazimiera Zawistowicz w aktualnym odczycie p. t. „Tajemniczość i czarodziejskość nocy wigilijnej” w nastrojowy sposób odтворzy, ilustrując przykładami tradycyjnymi, charakter tej nocy, której pierwsza gwiazda błyska na niebie symbolem braterstwa i miłości.

Dnia 26. o godz. 16.40, ks. dr. Ferdynand Machay zsznami radjosluchaczów folklorystycznym odczytem p. t. „Bajki Piotra Borowego, delegata Orawy do

Wilsona”, w którym nakreśli ciekawe typy i charakter ludu orawskiego.

Tegoż dnia o godz. 17.15 świątyn przyrodnik polski, prof. Michał Siedlecki mówić będzie z Krakowa w odczycie p. t. „Domy bez rąk budowane”, o pracy ptaków, owadów, i zwierząt, które kierując się instynktem oraz inteligencją, wznoszą trwale, a często misternie swoje schroniska.

Wybory w Łódzkiej Izbie Rzemieślniczej.

Wczoraj odbyły się wybory do Łódzkiej Izby Rzemieślniczej. Prezydentem został wybrany p. Zarzycki.

Łódź

PONIEDZIAŁEK, dnia 21 grudnia 1931 r.
 11.58—12.10 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie — odczytanie programu na dzień bieżący.
 12.10—13.15 Muzyka z płyt gramof. f. A. Klingbeil, Piotrkowska 160.
 13.15—15.50 Przerwa.
 15.50—16.20 Płyty gramof. w W-wy.
 16.20—16.40 Kurs średni języka francuskiego (tr. z W-wy).
 16.40—17.10 Płyty gramof. w W-wy.
 17.10—17.35 Odczyt z Wilna p. t. „Atlantya-Europa” wygl. prof. M. Zdziechowski.
 17.35—18.50 Muzyka lekka z kawiarni „Gastronomia” w W-wie.
 18.50—19.15 Rozmaitości.
 19.15—19.30 Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następnny i płyty gram.
 19.30—19.45 Kalendarzyk filmowy, repertuar teatrów oraz płyty gramof.
 19.45—20.00 Prasowy Dziennik Radjowy (tr. z W-wy).
 20.00—20.15 Feljton p. t. „Kompozytor przy palecie orkiestralnej” — wygl. p. Michał Kondracki (tr. z W-wy).
 20.15—22.15 Operetka „Luna” w 3-ach aktach Aledera Remy, w radjofonizacji Michaliny Makowieckiej (tr. z W-wy).
 22.15—22.30 Feljton p. t. „Tajemnica Grety Garbo” — wygl. p. W. Frenkel (tr. z W-wy).
 22.40—22.55 Komunikaty: meteorologiczny, po-hojny oraz wiadom. sport. i dodatek do Prasowego Dziennika Radjowego. (tr. z W-wy).
 23.00—24.00 Muzyka lekka i taneczna z W-wy.

Uwaga! Radjo Amatorzy

Każdy może sam zbudować wzmacniacz do detektora wprost do sieci, dużą siłą na głośnik
 Radjo „NOSTA” Piotrkowska 190
 Tel. 162 33.

Łódź

WTOREK, dnia 22 grudnia 1931 r.
 11.58—12.10. Sygnał czasu z W-wy, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, odczytanie programu dziennego.
 12.10—13.15 Muzyka z płyt gramofonowych f. A. Klingbeil, Piotrkowska 160.
 13.15—15.25 Przerwa.
 15.25—15.46. „Refleksje przedkarnawałowe” — wygl. p. Wanda Dobrzańska (tr. z W-wy).
 15.45—15.50 Komunikat dla żegluga i rybaków (tr. z W-wy).
 15.50—16.15. Program dla dzieci. 1) Feljton p. Janusza Wisniewskiego (uczni 6-iej klasy), p. t. „Dobry kolega”. 2) Obrazek p. t. „Obrazek św. Mikołaja” (tr. z W-wy).
 16.20—16.40. Odczyt z Lwowa p. t. „O sporcie łyżwiarskim w Polsce i zagranicą” — wygl. radca Leon Götter.
 16.40—17.10. Płyty gramof. z W-wy.
 17.10—17.35. Odczyt z Wilna p. t. „Nowe gwiazdy” — wygl. dr. St. Szeligowski.
 17.35—18.50. Popularny koncert symf. — wyk. Ork. Filharm. Warsz. pod dyr. G. Pitelbera i Ruta Kronga (skrzypce).
 18.50—19.15 Przerwa.
 19.15—19.30 Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Łodzi, odczytanie prog. na dzień nast. oraz płyty gramof.
 19.30—19.45 Kalendarzyk filmowy, repertuar teatrów i płyty gramof.
 19.45—20.00 Prasowy Dziennik Radj. z W-wy.
 20.00—20.15. Feljton p. t. „Niesmiertelny testament” — wygl. p. Woytowicz-Orabińska (tr. z W-wy).
 20.30—21.35. Koncert popularny w wyk. ork. P. R. pod dyr. J. Ozmińskiego i solistów. (tr. z W-wy).
 21.35—22.10 Skrzynka pocztowa techniczna — omówip. W. Frenkel (tr. z W-wy).
 22.10—22.40. Recital altowiolonisty M. Szalewskiego (tr. z W-wy).
 22.40—22.55 Dodatek do Prasowego Dziennika Radjowego, komunikaty: meteorologiczny, polica. oraz wiadomości sport. (tr. z W-wy).
 23.00—24.00 Muzyka lekka i tan. (tr. z W-wy).

Liście tytoniowe z Hawany, Jawy, Brazylii,

używane są do wyrobu polskich cygar. Cygara są również dobre, jak zagraniczne.
 Przygotujcie na święta „dla siebie i gości znakomite: Favoritas (lekkie, wyborowe) po 80 gr. Ratuszowe (średnie) po 75 gr. Excelsiores (lekkie) po 60 gr.

Ceny:

Kolekcje papierosowe w wytwornym opakowaniu po 200 szt. zł. 33.
 po 100 „ „ 18.

Egipskie specj. 20 sztuk 4 zł.
 Gabinetowe „ „ 4 „
 Damesy „ „ 2.20

Dziennik Sportowy

GRY SPORTOWE.

Zawody Rodzin Wojskowych. Turniej o puchar i mistrzostwa siatkówki. Zawody drużyn szkolnych.

Wczoraj łódzki K. S. Rodziny Wojskowej przyjmował drużynę warszawskiej Rodziny Wojskowej, rozgrywając zawody w siatkówce.

Łódzianki okazały się zespołem znacznie lepszym, zwyciężając dwukrotnie w stosunku 30:20 (15:20) i 30:18 (15:9).

W stołecznej drużynie najlepiej grały pp. Minnichowa i Pfajfrowa, z pośród łódzianek zaś pp. Wołowska i Langowa.

Zawody wczorajsze należą do rozgrywek ogólnopolskich Rodzin Wojskowych.

Dzięki swemu zwycięstwu łódzianki zakwalifikowały się do dalszych gier (prawdopodobnie ze Lwowem).

Na zawodach tych była obecna elita wojskowa Łodzi z p. gen. Małachowskim na czele oraz liczne towarzystwo ze sfer cywilnych.

Rozgrywki w siatkówce o puchar P. Z. G. S. weszły w fazę końcową. Wczoraj odbyły się ostatnie spotkania drużyn żeńskich. Wyniki były następujące:

HKS—Makabi 30:6 (15:1).
HKS—Ikape 30:11 (15:4).
ŁKS—Geyer 30:23 (15:13).

Mecz ŁKS—Makabi nie odbył się wskutek „strajku“ wyznaczonego sędziego, który na sali był, lecz prowadził meczu nie chciał. Skandal!

Klasy B i C rozpoczęły wczoraj zawody o mistrzostwo. Z całego szeregu odbytych gier widać, że w grupie żeńskiej, jak i męskiej klasy B najlepiej reprezentują się zespoły S. S. Triumf.

Klasa C jest jeszcze bardzo słabiej. Drużyny mają zaledwie słabe pojęcie o grze.

Mistrza tymczasem trudno typować.

Turniej międzyszkolny żeńskich drużyn siatkówki i męskich koszykówki zakończył się.

W ciągu ostatnich 2 dni rozgrywek odbyło się kilka nadzwyczaj ciekawych

spotkań. Finałowe mecze, szczególnie w koszykówce, stały na wysokim poziomie.

Wyniki techniczne w siatkówce żeńskiej:

G. Szczanieckiej — G. Orzeszkowej 30:5
G. Macińskiej — G. Żydowskie 30:0.

G. Skrzypkowskiej — P. S. Zaw. 30:15.
G. Szczanieckiej — G. Macińskiej 30:15.
G. Szczanieckiej — G. Skrzypkowskiej 30:10.

W koszykówce zespołów męskich:

G. Żydowskie — G. Kupców 25:14.
Państw Seminarjum — M. Seminarj. 24:11.
G. Skorupki — G. Kopernika 15:8.

G. Piłsudskiego — G. Niemieckie 11:8.
G. Piłsudskiego — G. Żydowskie 30:0.
Państw Seminarjum — G. Skorupki 12:8.
G. Piłsudskiego — P. Seminarjum 18:16.

Ostateczna klasyfikacja na podstawie wyników stawia na czele drużyn siatkówki zespół G. Szczanieckiej. Następne miejsce w turnieju zajęły G. Skrzypkowskiej i G. Macińskiej. Ta ostatnia drużyna jest najlepszą po zespole G. Szczanieckiej.

W klasyfikacji męskich drużyn koszykówki na czele stoi G. Piłsudskiego przed Państw. Seminarjum i G. Niemieckim.

Dochód w kwocie 229 zł. 30 groszy osiągnięty przez organizatorów imprezy t. j. przez Towarzystwo Nauczycieli Wychowania Fizycznego, został przekazany Głodkiemu Komitetowi niesienia pomocy najbardziejującym.

W czasie sobotnich zawodów drużyn szkolnych w Gimn. Niemieckim pewna część widzów (młodzieży) zachowywała się hałaśliwie, dopinając jedną z grających drużyn. Na to jeden ze starszych nauczycieli w. f. zareagował pod adresem owej młodzieży kilkoma tak dosadnymi wyrażeniami, że starsza publiczność była wielce zgorzona „pedagogicznym“ wystąpieniem profesora.

W czasie sobotnich zawodów drużyn szkolnych w Gimn. Niemieckim pewna część widzów (młodzieży) zachowywała się hałaśliwie, dopinając jedną z grających drużyn. Na to jeden ze starszych nauczycieli w. f. zareagował pod adresem owej młodzieży kilkoma tak dosadnymi wyrażeniami, że starsza publiczność była wielce zgorzona „pedagogicznym“ wystąpieniem profesora.

W czasie sobotnich zawodów drużyn szkolnych w Gimn. Niemieckim pewna część widzów (młodzieży) zachowywała się hałaśliwie, dopinając jedną z grających drużyn. Na to jeden ze starszych nauczycieli w. f. zareagował pod adresem owej młodzieży kilkoma tak dosadnymi wyrażeniami, że starsza publiczność była wielce zgorzona „pedagogicznym“ wystąpieniem profesora.

W czasie sobotnich zawodów drużyn szkolnych w Gimn. Niemieckim pewna część widzów (młodzieży) zachowywała się hałaśliwie, dopinając jedną z grających drużyn. Na to jeden ze starszych nauczycieli w. f. zareagował pod adresem owej młodzieży kilkoma tak dosadnymi wyrażeniami, że starsza publiczność była wielce zgorzona „pedagogicznym“ wystąpieniem profesora.

PIĘŚCIARSTWO.

Niefortunny mecz Geyer — Gwiazda 1:13. Zawody Union. Dwukrotny mecz Ikape — A. K. B.

Zawody drużynowe pięściarzy K. S. Geyer i Gwiazdy (Warszawa) mocno się nie udały.

Publiczność może mieć słuszny żal do organizatorów imprezy, gdyż z zapowiedzianych 7 walk odbyły się tylko cztery. Poczem nastąpił incydent wycofania zawodników K. S. Geyer przez kierownictwo, które domagało się ustąpienia jednego z sędziów, gdyż... Gwiazda prowadziła po 4 walkach w stosunku 7:1.

Wystąpienie p. Wendego, przewodniczącego K. S. Geyer, było bardzo nie na miejscu.

Rzeczult całej imprezy: niesmak u publiczności i kompromitacja organizatorów. Pięściarstwo w Łodzi stoi już za wysoko, abyśmy mieli oglądać podobne imprezy.

Wyniki techniczne zawodów:

Waga papierowa: Rotholz (Gw.) — Kamerski, wysoka wygrana warszawiainna.

W. musza: Weinstein (Gw.) — Wojciechowski remis.

W. kocięta: Gattel I (Gw.) — Jaworek Zw. Zadel.

W. piórkowa: Lewitow (Gw.) — Juras. Juras uderzony poniżej pasa zostaje wylęczony, powstaje tumult, Geyer zakłada protest i wycofuje resztę zawodników.

Na trzy ostatnie walki Gwiazda otrzymuje sześć pkt. bez walki.

W spotkaniu towarzyskim walka Rozenberg (Gw.) — Gawin dała remis.

Pierwsze walki prowadził p. Sztern, ostatnią p. Milsz.

Punktacja ogólna 13:1 dla Gwiazdy.

Międzyklubowe zawody bokerskie, zorganizowane w dniu wczorajszym przez SS. Union w sali przy Helenowie miały przebieg nader interesujący. Poza blisko półgodzinem opóźnieniem organizacja zawodów była wzorem. Wyniki techniczne następujące:

Waga musza: Brzączek nieco cięższy i znacznie wyższy od przeciwnika bije Bucera i pewnie na punkty.

Waga mieszana: Michalak (Zj.) o wadze koguciej bije na punkty dobrze zapowiadającego się zawodnika BKochby — Szmyszewicza, mającego tylko wagę musz.

W wadze piórkowej startowały 3 pary: Stanikowski (Zj) pokonał na punkty Marsznera (U), Leszczyński (IKP), który z wagi muszej przeszedł od razu do piórkowej, został nieznacznie pokonany przez Białystokę (BKochba), wreszcie spotkanie Cyrana z Frankiem zakończyło się tym razem pewnym zwycięstwem Cyrana, który zebrał dużo punktów w finiszu.

W wadze lekkiej P-sarski po żywej walce zwyciężył wysoko na punkty Wdowińskiego (B. Kochba), w wadze półśredniej po walce, w której zwycięstwo kilkakrotnie przechylało się na obie strony pokonał na punkty Lipiec Baranowski i wreszcie w wadze ciężkiej walczącej już 85 kilo Rosław spotkał się ze Stibbem. Przez pierwsze dwie rundy był Rosław przeciwnikiem równym, w trzeciej natomiast zaznaczyła się przewaga mistrza Polski, który

odniósł pewne, choć nieznaczne zwycięstwo.

W sobotę i niedzielę święteczną gościć będzie w Łodzi słaska drużyna Amatorski Klub Bokerski, która zmierzy się z dwiema drużynami IKP. Spotkania odbędą się w 9 wagach: od papierowej do ciężkiej włącznie. Mecze rozpoczną się zarówno w dniu 26 jak i w dniu 27 bm. o godz. 11.30. Skład słazaków będzie następujący: Dulok, Brudniak, Pawliczek, Bednurz, Wildner, Baingo, Kowolik i Niesobski. W sobotę wystąpi IKP w składzie następującym: Sieruga, Grabor, Spodniekiewicz, Zieliński, Racz, Garncarek, Stahl II, Kempa i Konarzewski. W niedzielę drużyna fabryczna wystąpi w składzie: Rundo, Leszczyński (?), Traczyk, Taborek, Banasiak, Czyżykowski, Chmielewski, Stahl I i Kłodas.

TURNIEJ SZERMIERCZY o mistrzostwo O. K. IV. Wysoki poziom zawodów.

W ciągu ostatnich dwóch dni ubiegłego tygodnia rozegrany został w sali Okr. Osrodka W. F. doroczny turniej szermierczy o mistrzostwo Okręgu Korpusu Nr. IV.

Zawody w porównaniu z latami ubiegłymi wykazały przewagę formy w szabli, natomiast w szpadzie doszło do zauważalnego obniżenia poziomu, zwłaszcza w czołowej grupie zawodników.

Ogółem w turnieju brało udział 30 szermierzy, przyczem walczone w dwóch grupach — podoficerskiej i oficerskiej.

Z pośród czołowych zawodników wyróżniali się w szabli por. Kuźnicki i st. sierż. Rudnicki, w szpadzie natomiast dość przypadkowo przyznano zwycięstwo por. Sasowi i sierż. Romańczukowi. Godnym podkreślenia jest fakt podniesienia się poziomu technicznego i opanowania broni przez młodych zawodników.

W tej grupie szermierzy duże zdolności wykazał ppor. Adamowicz, znany bramkarz piłkarski stołecznej Legji, który wysunął się, zarówno w szabli jak i szpadzie, na czoło swych przeciwników.

Wyniki z poszczególnych spotkań przedstawiają się następująco:

Grupa podoficerska kl. I:
W szabli I m. zajął st. sierż. Rudnicki Zygm. z Okr. Osr. W. F.

II m. wywalczył sier. Szlakowski — 28 p. S. K.

III m. sierż. Romańczuk — 31 p. S. K.

W walkach na szpady niespodzianką było zwycięstwo sierż. Romańczuka z st. sierż. Rudnickim.

W tej broni czołowe miejsce zdobył sierż. Romańczuk przed ogn. Słazakiem — 7 p. a. p. i st. sierż. Rudnickim.

W klasie drugiej w grupie podoficerskiej, zawody obejmowały tylko spotkania w szabli, w których zwyciężył sierż. Foltant z 37 p. p., wyprzedzając sierż. Gosławskiego, 28 p. St. K. i kpr. Moszczyńskiego z 37 p. p.

W grupie podoficerów starszych w szabli wygrał st. sierż. Duszkiewicz z 27 p. p., natomiast w szpadzie zwyciężył wachm. Cieciora z 4 d. zand.

Z ogólnej punktacji z pośród podoficerów I m. zajął st. sierż. Rudnicki Z., zdobywając nagrodę przechodnią D-cy Okr. Korpusu gen. bryg. Małachowskiego i tytuł mistrza na r. 1932.

Najciekawsze walki toczyły się w grupie oficerskiej w obydwu klasach.

W szabli z kl. I-iej bezapelacyjnie zwycięstwo odnosi por. Kuźnicki Stan. z D. O. K., bijąc ppor. Mytkowicza, 28 p. S. K.; por. Gajewskiego z 37 p. p. i ppor. Sasa z 31 p. S. K.

W szpadzie I m. zajął por. Sas, II m. por. Gajewski, III m. por. Kuźnicki, IV m. ppor. Mytkowicz.

W klasie drugiej walczyło 8 par. W szabli drygrywa ppor. Adamowicz, 18 p. p. przed ppor. Pawlakiem z 37 p. p. i ppor. Sommerem z 25 p. p.

W szpadzie I m. zajął por. Sas, II m. por. Gajewski, III m. por. Kuźnicki, IV m. ppor. Mytkowicz.

W klasie drugiej walczyło 8 par. W szabli drygrywa ppor. Adamowicz, 18 p. p. przed ppor. Pawlakiem z 37 p. p. i ppor. Sommerem z 25 p. p.

W szpadzie I m. zajął por. Sas, II m. por. Gajewski, III m. por. Kuźnicki, IV m. ppor. Mytkowicz.

W klasie drugiej walczyło 8 par. W szabli drygrywa ppor. Adamowicz, 18 p. p. przed ppor. Pawlakiem z 37 p. p. i ppor. Sommerem z 25 p. p.

W szpadzie I m. zajął por. Sas, II m. por. Gajewski, III m. por. Kuźnicki, IV m. ppor. Mytkowicz.

W klasie drugiej walczyło 8 par. W szabli drygrywa ppor. Adamowicz, 18 p. p. przed ppor. Pawlakiem z 37 p. p. i ppor. Sommerem z 25 p. p.

W szpadzie I m. zajął por. Sas, II m. por. Gajewski, III m. por. Kuźnicki, IV m. ppor. Mytkowicz.

W klasie drugiej walczyło 8 par. W szabli drygrywa ppor. Adamowicz, 18 p. p. przed ppor. Pawlakiem z 37 p. p. i ppor. Sommerem z 25 p. p.

W szpadzie I m. zajął por. Sas, II m. por. Gajewski, III m. por. Kuźnicki, IV m. ppor. Mytkowicz.

W klasie drugiej walczyło 8 par. W szabli drygrywa ppor. Adamowicz, 18 p. p. przed ppor. Pawlakiem z 37 p. p. i ppor. Sommerem z 25 p. p.

W szpadzie I m. zajął por. Sas, II m. por. Gajewski, III m. por. Kuźnicki, IV m. ppor. Mytkowicz.

W klasie drugiej walczyło 8 par. W szabli drygrywa ppor. Adamowicz, 18 p. p. przed ppor. Pawlakiem z 37 p. p. i ppor. Sommerem z 25 p. p.

W szpadzie I m. zajął por. Sas, II m. por. Gajewski, III m. por. Kuźnicki, IV m. ppor. Mytkowicz.

W klasie drugiej walczyło 8 par. W szabli drygrywa ppor. Adamowicz, 18 p. p. przed ppor. Pawlakiem z 37 p. p. i ppor. Sommerem z 25 p. p.

W szpadzie odnosi zwycięstwo i m. I również ppor. Adamowicz, wyprzedzając p. p. ppor. Sommera, Pawlaka i Wyżę.

W ogólnej punktacji walk oficerskich zwycięża por. Kuźnicki, zdobywając puchar kryształowy, jako nagrodę przechodnią D-cy Ok. IV oraz tytuł mistrza na r. 1932.

Organizacja zawodów wzorowa.

Kierownictwo spoczywało w rękach ppłk. Weryńskiego. Funkcje sędziów pełnili p. p. mjr. Marszałek, por. Switoniak, ppor. Mokrzycki, ppor. Sidorowicz i st. sierż. Fehmistrz Urbanski.

Zainteresowanie zawodami duże, zwłaszcza wśród sfer wojskowych.

Mecze hokejowe w kraju.

Katowice: Na sztucznym lodowisku odbyły się dwa spotkania pomiędzy reprezentacją Warszawy a drużyną czeską — Troppauer Eislaufverein z Opawy. Goście przegrali dwukrotnie, pierwszy raz Warszawa pokonała ich w stosunku 3:1 (0:1, 1:0, 2:0), drugi raz Warszawa zwyciężyła w stosunku 2:1 (0:1, 2:0, 0:0). Należy zaznaczyć, że goście są wicemisarzami C echostowacji i uchodzą za zespół b. groźny. Z drużyny warszawskiej wyróżnił się Sokolowski i Nowak.

Kraków: BBSV. I — Makkabi 3:1 Sokół — Cracovia 4:1.

Poznań: AZS. — Warta 3:2. Lwów: Pogoń — Ukraina 2:0, Czarni — Lechia 2:1, AZS. — Hasmona 3:0.

Piłka nożna w kraju.

Poznań: Legia — Poznań 5:1. Śląsk: Chodźrz — Zależe 6:2, Pogoń — Dina 2:0, AKS. — Śląsk 4:3, Stella (Nowe Hajduki) — Naprzód (Katowice) 1:8, Naprzód (Lipiny) — 03 Racibor 4:1, Haller — Zjednoczenie Przyj. Sp. 5:0, Slavia — IFK. 1:1.

Nowe władze ŁOZLA.

Doroczne Walne zebranie ŁOZLA dokonało wyborów nowych władz następująco: prezes p. Szumlewski (ponownie), wiceprezes i przewodniczący wydziału s raw sędziowskich — kpt. Janowski, człon owie zarządu: pp. Majzel, Kłys, Boczkowski, Sochacki, Broniecki Samarzewski, Kwaśniewski, Maciak, Sikorski.

Hokejowe mistrzostwo Łodzi.

W dniu wczorajszym na lodzie Ł. K-su i w Helenowie rozpoczęło się pierwsze w mieczym roku spotkanie hokejowe o mistrzostwo Łodzi. Zawody przyniosły zwycięstwo faworytom. Ł.K.S. pokonał drużynę debiutującego Strzeleckiego K. S. 7:1 (3:1, 2:0, 2:0). Union—Makabi 10:0 (5:0, 2:0, 3:0).

Zespół Ł. K. S-u wykazał znaczną przewagę, zdobywając bramki przez Króla 3, oraz Frencla i Rusinkiewicza po 2.

W Strzeleckim klubie dobrze spisywał się bramkarz, oraz trójka napadu. Union mimo wysokiego zwycięstwa, zaprezentował się znacznie słabiej niż w roku ubiegłym. Zespół Makkabi wogóle nie wykazał dużych znajomości gry.

Drużyna Unionu wystąpiła w składzie rezerwowym.

Dnia 26 b. m. o godz. 12 na boisku Ł.K.S. odbędzie się mecz hokejowy pomiędzy drużynami Ł.K.Su i Warty z Poznania. Zawody zapowiadają się niezwykle ciekawie.

Doskonały zespół hokejowy Toruńskiego K. S. wal zyc będzie w dniu 1 stycznia 1932 Ł.K.S-em.

Dźwiękowy Kino-Teatr
„Przedwiośnie”

Żeromskiego 74-76
róg Kopernika

Od wtorku dnia 15 grudnia i dni następnych
Wielka kreacja boskiej GRETY GARBO, jako nierządnicy, która postanowiła powrócić na drogę uczciwego życia
w filmie „ANNA CHRISTIE”

Nad program ciekawe aktualności filmowe i wesoła komedia. — Następny program: „Na Zachodzie bez zmian”, bezkonkurencyjny film według powieści ERICHA M. REMARQUE’A.

Początek seansów w dni powsz. o godz. 4 p. p., w niedziele i święta o g. 2 p. p. ostatnie o godz. 10 wiecz. Ceny miejsc: I—1,25, II—90 gr., III—60 gr. Kupony ulgowe po 75 gr. na wszystkie miejsca ważne we wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.
UWAGA: Passe-partouts i bilety wolnego wejścia w niedziele i święta bezwzględnie nieważne.

Dźwiękowy Kino-Teatr
MIMOZA

ul. Kilińskiego 178.

Od wtorku 15 do poniedziałku 21 grudnia 1931 r. wł.

Wspaniały dramat dźwiękowy wykonany na tle życia lotników amerykańskich p. t.

LOTNIK

Reżyserji: Franka Corpa — twórcy „Łodzi podwodnej”.
W rolach głównych. JACK HOLT, LILLE LEE i RALF GRAVE.

Następny program: NA SYBIR z Jadwigą Smosarską, Adamem Brodziszem i Samborskim.

Początek seansów: w dni powszednie o godzinie 4-ej, w soboty, niedziele i święta o godzinie 2-ej. Ostatni seans o godz. 9.15. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.

KINO-TEATR Franciszkańska nr. 31-a
BAJKA 10g Brzezuńskiej
Dojazd tramwajami 1, 6 i 14.

Dziś i dni następnych! Dziś i dni następnych!
Wielki świąteczny program!

Najwspanialszy dramat filmowy, na tle arcydzieła
Stefana Żeromskiego

WIATR od MORZA

W rolach głównych:

MARJA MALICKA, ADAM BRODZISZ, K. J. STĘPOWSKI

Rzecz dzieje się na Pomorzu i na Bałtyku — w zamkach historycznych w wioskach kaszubskich i na pełnym morzu.

Początek codziennie o godz. 4.30, w soboty, niedziele i święta od godz. 12-ej do 3-ej wszystkie miejsca po 50 i 40 gr. z udziałem orkiestry. Orkiestra powiększona i ściśle dostosowana do treści obrazu pod kier. znanego kapelmistrza M. LIDAUERA.

ODEON
Przejazd 2

Dźwiękowe
Kinoteatry

WODEWIL
Główna 1

Ostatnie dni bawią publiczność

LAUREL i HARDY

w swych najnowszych filmach p. t.

I. Bohaterowie wody, II. Wycieczka.

Wkrótce — Najbliższa premiera — Wkrótce

Wielkie narodowe eposy **10-ciu z Pawiaka**

z JÓZEFEM WĘGRZYNYM, BOGUSŁAWEM SAMBORSKIM, ADAMEM BRODZISZEM, KAROLINĄ LUBIENSKĄ, ZOFJĄ BATYCKĄ i innych najwybitniejszych artystów polskich.

trów. Rąbitz do robót betonowych, siatki dla fabryk różnego gatunku wyrabia i poleca:

Mateusz Mikołajczyk

— Łódź, ul. Kilińskiego 167. —
Telefon 191-85.

Dr. med.
STARKER

Spec. chorób wenerycznych, skórnych i włosów.

Sródmiejska 12

(dawn. Cegielińska 25). Telefon 126-87.
Od godz. 9—1 i od 4—8 w niedziele i święta od 10—1.
Dla niezamożnych ceny leczenia.

Fabryka Tkanin i ogrodzeń drucianych
Plecionki, Tkaniny, Gazы miedziane do filtrów.

Na gwiazdkę!

Poleca **obuwie** wszelkiego rodzaju:

Damskie od zł. 17.—
Męskie „ „ 22.—

jak również i dziecięce, przyjmuje wszelkie reperacje po cenach przystępnych

F. KŁOPOCKI

ul. 11-go Listopada Nr. 63.

Na gwiazdkę!

Na wypłaty!

Eleganckie damskie płaszcze, damskie i męskie swetry i pulowery. Jedwabne i wełniane towary, biuty towar, firanki, kapy, bielizna, pończochy, torebki, boty, koldry i moc innych artykułów poleca **LEON RUBASZKIN**, ulica Kilińskiego 44. Stałym klientom nawet bez wkładu.

KINO-TEATR
UCIECHA
Limanowskiego 36

Dziś i dni następnych

Wielki sensacyjny film HARRY PEEL w swej najnowszej i najsensacyjniejszej kreacji jako bohater wielkiego dramatu salonowego p. t.

„Sfałszowane miliony”

Oszaliamający wir niebezpieczeństw i bohaterstw wśród nieustającego napięcia i miliona niespodzianek. Zafarta walka z międzynarodową bandą wyrefinowanych fałszerzy banknotów. Film, który bierze, wzrusza, porywa, zaciekawia, intryguje, zajmuje, bawi i rozśmiesza.

Nad progr.: Wesoła farsa. — Nast. pr. Katarzyna I. Do obrazu śpiewać będzie chór Ros.-Ukraiński.

Pocz. seansów w dni powszednie o godz. 4 po pol. w soboty, niedziele i święta o godz. 12 w pol.

Dr. med.

Jerzy Sudya

Choroby kobiece i akuszerja
ZIELONA 30. TEL. 115-27.
Przyjmuje od 5—8.

DR. MED.

M. Rozental

AKUSZER-GINEKOLOG

11 Listopada nr. 19.

(Konstantynowska). Telefon 223-34.

Przyjmuje od 4 do 7 pop. od 1—2 ppł. w lecznicy „POMOC”, Limanowskiego

Pracownia ortopedyczna

istn. od roku 1886

St. Lewińska

Łódź, ul. Nawrot 38-a.

Wyrobia pasy na największe i zastarzałe przepukliny brzucha, pępka, pachwiny, u mężczyzn, kobiet i dzieci. Pasy brzuszne pooperacyjne, przeciw obwisłości — obniżeniu żołądka na czas ciąży i po ciąży *specjalne z patentowanego bandaża „Elasta” podług wymagań figury. Prostotrymacze, gorsety a la „HESSINGA” i inne. — Wkładki sprężynowe na płaskie stopy. Suspensorja. — Bandaż „Elasta” pat. przeciw żyłakom, gruczolom dla zreformowania i uszczuplenia zgrubiałej nogi.

Biżuterjer

zegarki na raty, ceny gotówkowe poleca „Preciosa” Piotrkowska 123, w podwórzu.

otomane skrzynekowa, tapczan, leżankę, krzesła, ławki, meble używane, robota solidna, tanio sprzedam. Kilińskiego 160. Przew-dziecki.

Przyjmuje apaszk i szale jedwabne do ręcznego malowania na powierzchniach materjałach. Ul. Bol. Limanowskiego 28, IV p. m. 22. K. Olesz. —

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry 1-lamowy (4 łamy): przed tekstem i w tekście 50 gr., za tekstem i komunikaty 40 gr., nekrologi — 30 gr., swyocajne za 1 wiersz milim. (strona 3 łamów) 12 gr., ogłoszenia drobne 12 gr., za wyraz najmniejsze zł. 1.20, dla poszukujących pracy 10 gr., najmniejsze ogłoszenie 1 zł. — Ogłoszenia zamiejscowe o 30 proc. drożej, firm zagranicznych o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Ceny prenumeraty: miesięcznie w Łodzi zł. 3.60, na prowincji zł. 5.10, za odnośnienie do domu 40 gr. — Prenumeratę przetrwać można tylko 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Redaktor: Józef Przybylski.

Za wydawnictwo: Edmund Błażewski.

Druk H. Tarkowskiego, Cegielińska 19.